

suorittamaan Helsingin makasiini oy:lle sen Länsisatamassa ylläpitämästä satamatyöntekijäin ravintolasta maksettavan kertomusvuoden talousarvioon merkityn 118 800 mk:n korvauksen lyhentämättömänä.

Helsingin makasiini oy:n harjoittaman toiminnan siirtäminen satamalautakunnalle. Kysymyksen herättyä oliko Helsingin makasiini oy:n Länsisatamaa koskevaa toimilupaa, joka päättyi heinäkuun 1 p:nä 1944 pidennettävä vai oliko yhtiön harjoittama toiminta kokonaisuudessaan taikka osittain liitettävä kaupungin satamahallintoon, satamalautakunta esitti, että toimilupaa jatkettaisiin toistaiseksi ja että toimiluvan jatkettun voimassaolon aikana ryhdyttäisiin valmistaviin toimenpiteisiin Helsingin makasiini oy:n harjoittaman toiminnan siirtämiseksi satamalautakunnan alaiseksi. Hyväksyen satamalautakunnan esityksen kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ pidentää Helsingin makasiini oy:n toimintaa Länsisatamassa koskevien sopimusten voimassaoloaikaa v:n 1945 loppuun saakka. Asetettuaan komitean²⁾ mainitun kysymyksen lisäselvittelyä varten, kaupunginhallitus, yhtiön komitean sittemmin antamaan lausuntoon, esitti, että yhtiön Länsisatamassa ja Katajanokalla harjoittama toiminta siirrettäisiin satamalautakunnalle. Valtuusto, hyväksyen kaupunginhallituksen esityksen, päätti³⁾ periaatteessa, että Helsingin makasiini oy:n omaisuus hankitaan kaupungille ja sen harjoittama toiminta ensi tilassa siirretään satamalautakunnan hallintoon antaen kaupunginhallitukselle tehtäväksi ryhtyä kaikkiin päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin.

Saamansa tehtävän mukaisesti kaupunginhallitus ryhtyi Helsingin makasiini oy:n johtokunnan kanssa yhtiön omaisuuden hankkimista kaupungille koskeviin neuvotteluihin, joiden perusteella johtokunta esittikin ylimääräisen yhtiökokouksensa hyväksymään, kauppasopimuksen muotoon laaditun ehdotuksen yhtiön omaisuuden luovutus-ehdoiksi. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ tällöin hyväksyä yllä mainitun yhtiökokouksen joulukuun 7 p:nä hyväksymän ehdotuksen Helsingin makasiini oy:n omaisuuden siirtämistä kaupungille koskevaksi kauppasopimukseksi ja oikeuttaa kaupunginhallituksen suorittamaan sopimuksen 7) kohdassa mainitun 24 milj. mk:n suuruisen kauppahinnan ennakkona kaupunginkassasta jättäen kysymyksen kauppahinnan huomioonottamisesta v:n 1946 talousarviossa kaupunginhallituksen tehtävän eri esityksen varaan.

Hyväksyen lisäksi kaupunginhallituksen toimenpiteet⁵⁾ Helsingin makasiini oy:n yksityisten osakkeenomistajien osakkeiden lunastamisesta ja yhtiön harjoittaman toiminnan vastaisesta järjestelystä valtuusto päätti⁶⁾ suorittaa ennen joulukuun 7 p:ää lunastettaviksi tarjotuista Helsingin makasiini oy:n osakkeista 1 000 mk ynnä 50 mk:n leimaveron kappaleelta ja merkitä tarkoitusta varten v:n 1945 talousarvioon 12 080 250 mk:n suuruisen määrärahan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sitä jo kertomusvuonna sekä lisäksi tehdä Helsingin makasiini oy:n tehtävien siirtymisestä satamalautakunnalle aiheutuvat tarpeelliset muutokset ja lisäykset voimassa olevaan Helsingin kaupungin satamalautakunnan johtosääntöön.

Yleisen talletusmakasiinin perustaminen ja ohjesääntö. Helsingin makasiini oy:n harjoittaman toiminnan siirtyessä⁷⁾ v:n 1945 alusta lukien satamalautakunnalle kaupunginhallitus oli anonut valtioneuvostolta kaupungille oikeutta saada perustaa Helsinkiin yleinen talletusmakasiini sekä laatinut senaatin marraskuun 5 p:nä 1896 Helsingin makasiini oy:n yleistä talletusmakasiinia varten vahvistaman ohjesäännön pohjalla ehdotuksen kaupungin yleisen talletusmakasiinin ohjesäännöksi. Valtuusto hyväksyi⁸⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteet alistaen ohjesäännön valtioneuvoston vahvistettavaksi.

14. Teurastamo, kalasatama ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo ja kalasatama

Teurastajien palkkain järjestäminen. Koska teurastajat vahvistetun taksan mukaisesti työskentelivät karjanomistajien laskuun eivätkä siis varsinaisesti olleet kaupungin palveluksessa, oli sodan aikaisesta vähentyneestä teurastustoiminnasta johtuen heidän työ-

1) Kvsto 31 p. toukok. 223 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 2. — 2) Ks. tämän v:n kert. I osan s. 94. — 3) Kvsto 22 p. marrask. 438 §. — 4) S:n 13 p. jouluk. 452 §; Kunnall. asetuskok. s. 225. — 5) Ks. tämän v:n kert. I osan s. 99. — 6) Kvsto 13 p. jouluk. 453 §; Kunnall. asetuskok. s. 233. — 7) Ks. ylemp. — 8) Kvsto 13 p. jouluk. 454 §; Kunnall. asetuskok. s. 227.

määränsä ja tämän seurauksena myöskin heidän ansionsa pienentynyt. Tämän johdosta oli teurastamon puolesta koetettu hankkia teurastajille lisätyötä sijoittamalla heitä apu- ja puhtaanapitomiehiksi, jolloin he kuitenkin saivat huomattavasti pienemmän palkan kuin toimiessaan teurastajina. Saadakseen teurastajien palkkauksen asianmukaisesti järjestetyksi kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kaupunginhallituksen allekirjoittamaan työehtosopimukseen liittyvän seuraavan lisäsovimuksen: Helsingin kaupungin ja Helsingin kunnantyohtekijäin keskustoimikunta r.y:n kesken 1 p:nä heinäkuuta 1941 tehty työehtosopimus on voimassa myös kaupungin teurastamolautakunnan alaisiin teurastajiin nähden sillä lisäyksellä, että teurastajain perustuntipalkka on 11: 50 mk ja että teurastajille on maksettava tämä palkka myös, milloin heitä käytetään muussa pienempipalkkaisessa työssä.

Teurastamon kellarin rakentaminen. Kaupunginhallitus oli myöntänyt ²⁾ ennakkona kaupunginkassasta 378 000 mk:n suuruisen määrärahan teurastamon kellarin rakentamistyön loppuunsaattamista varten. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen päättäen merkittä v:n 1945 talousarvioon mainitun suuruisen määrärahan oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Määrärahat. Teurastamon kertomusvuoden puhtaanapitomäärärahaa päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää 135 000 mk.

Siipikarjateurastamon uuden taksan vahvistaminen. Koska siipikarjateurastamon käyttämisestä kannettavia maksuja vahvistettaessa ⁵⁾ ei oltu vahvistettu erikseen mitään maksuja siipikarjan teurastuksesta, kynimisestä ja nylkemisestä silloin kun nämä tehtävät suoritettiin teurastamon toimesta ja koska siipikarjateurastamon käyttämisestä tähän saakka kannetut maksut olivat osoittautuneet riittämättömiksi oli teurastamolautakunta laatinut ehdotuksen uudeksi taksaksi jonka mukaan maksut siipikarjateurastamon käyttämisestä oli laskettava. Valtuusto hyväksyi ⁶⁾ ehdotuksen ja kansanhuoltoministeriö vahvisti ⁷⁾ sen huhtikuun 12 p:nä.

Kalasadaman jäähdyttämön taksan vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto vahvisti ⁸⁾ teurastamolautakunnan ehdotuksen taksaksi maksujen laskemiseksi kalasadaman jäähdyttämön käytöstä.

Suolakalavaraston rakentaminen kalasadamaan. Sen jälkeen kun eri kalaliikkeet olivat tehneet aloitteen suolakalan kaupan keskittämisestä kaupunginhallitus oli kehoittanut ⁹⁾ yleisten töiden lautakuntaa tutkimaan mahdollisuuksia suolakalavaraston rakentamiseksi kalasadamaan. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan sittemmin laatimat n:olla 47 merkityt suolakalavarastorakennuksen piirustukset merkiten v:n 1945 talousarvioon 6 050 000 mk:n suuruisen määrärahan mainittuihin rakennuskustannuksiin.

Elintarvikekeskus

Elintarvikekeskuksen virkojen järjestely. Myöntyen elintarvikekeskuksen johtokunnan eräiden elintarvikekeskuksen virkojen järjestelyä koskevaan esitykseen kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾:

siirtää v:n 1945 alusta lukien elintarvikekeskuksen kaksi pääkeittäjänvirkaa 50 palkkaluokasta 47:nteen;

perustaa elintarvikekeskukseen samasta ajankohdasta lukien neljä 51 palkkaluokkaan kuuluvaa ruokalanhoitajanvirkaa, 47 palkkaluokkaan kuuluvan pääkeittäjänviran, 33 palkkaluokkaan kuuluvan varastonhoitajanviran, 39 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen ylemmän palkkaluokan viran, 45 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen viran, 48 palkkaluokkaan kuuluvan puhelimenhoitajanviran, kaksi 39 palkkaluokkaan kuuluvaa autonkuljettajanvirkaa sekä kaksi 50 palkkaluokkaan kuuluvaa koulukeittäjänvirkaa;

sekä evätä esityksen mikäli se koski ruokalanhoitajien virkojen palkkojen korottamista.

Määrärahat. Elintarvikekeskuksen seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ¹²⁾

¹⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 244 §; Kunnall. asetuskok. s. 110. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 188. — ³⁾ Kvsto 20 p. syysk. 350 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. lokak. 380 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 101. — ⁶⁾ Kvsto 16 p. helmik. 81 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. huhtik. 153 §; Kunnall. asetuskok. s. 24. — ⁸⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 254 §; Kunnall. asetuskok. s. 96. — ⁹⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 183. — ¹⁰⁾ Kvsto 20 p. syysk. 351 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. syysk. 324 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. maalisk. 129 §.

sallia ylittää alla mainitun verran: Vuokra 80 536: 45 mk, Vedenkulutus 5 922: 65 mk, Lämpö 65 789: 20 mk, Valaistus 1 732: 90 mk, Kaluston hankinta 366 097: 60 mk, Kaluston kunnossapito 44 735: 40 mk, Tavarastot 997 327: 30 mk ja Käyttövarat 515 604: 25 mk.

15. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Vesijohtolaitos

Virat. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ lakkauttaa tammikuun 1 p:stä 1945 lukien Vanhankaupungin vesijohtolaitoksen 23 palkkaluokkaan kuuluvan ylikonemestarinviran ja perustaa sen tilalle 21 palkkaluokkaan kuuluvan käyttöpäällikön viran, nimitäten viimeksi mainittuun virkaan sitä haettavaksi julistamatta ylikonemestari A. W. Henrikssonin.

Valtuusto päätti ²⁾ lakkauttaa tammikuun 1 p:stä 1945 lukien toisen vesijohtolaitoksen nuoremman putkimestarin viroista ja perustaa vesijohtolaitokseen samasta ajankohdasta lukien uuden 25 palkkaluokkaan kuuluvan vanhemman putkimestarin viran.

Määrärahat. Vesijohtolaitoksen seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ³⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Vesijohtolaitos sisältyvää hallintomäärärahaa Osuus hallituksen menoista 1 100 mk, kassa- ja tiliviraston määrärahaa Palkat 74 000 mk, käyttömäärärahaa Palkat 21 000 mk ja yhteisiin sekalaismenoihin sisältyviä määrärahoja Osuus kaupungin suorittamiin eläkkeisiin ja hautausapu 219 000 mk, Työntekijäin erinäiset edut 507 000 mk, Korot konttokuranttitilistä kaupunginkassassa 56 000 mk sekä Kalliinanjanlisäyksiä 41 000 mk.

Kaasulaitos

Virat. Eräiden kaasulaitoksen henkilökunnan palkkojen korottamista sekä virkojen uudelleenjärjestelyä koskevien esitysten johdosta kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

perustaa kaasulaitokseen tammikuun 1 p:stä 1945 lukien uuden 39 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan rahakevarastonhoitajanviran ja lakkauttaa samalla yhden 41 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen alemman palkkaluokan viran nimittäen uuteen virkaan sitä haettavaksi julistamatta lakkautettavan viran nykyisen haltijan rouva G. Blomqvistin;

siirtää samoin tammikuun 1 p:stä 1945 lukien kaasulaitoksen rahakeosaston 5 41 palkkaluokkaan ja 2 42 palkkaluokkaan kuuluvaa nuoremman toimistoapulaisen alemman palkkaluokan virkaa 40 palkkaluokkaan;

siirtää kaasulaitoksen 15 mittarinlukijanvirkaa 39 palkkaluokasta 37:nteen; sekä evätä kaasulaitoksen piirtäjän P. Schönbergin palkankorotusanomuksen.

Valtuusto päätti ⁵⁾ perustaa kaasulaitokseen huhtikuun 1 p:stä 1944 lukien 38 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen ylemmän palkkaluokan viran oikeuttaen teknillisten laitosten hallituksen uuden viran haltijan palkkaamiseksi ylittämään kaasulaitoksen kassa- ja tiliviraston kertomusvuoden määrärahaa 18 000 mk.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että kaasulaitoksen vikapäivystäjät rinnastettiin kolmivuorotyöntekijöihin sekä kesäloma- että eläke-etuihin nähden.

Määrärahat. V:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloja tuottavat pääomamenot luvun Kaasulaitos määrärahan Koksinnurskauslaite kuljetuslaitteinen ja säiliöineen jäännös, 101 673: 60 mk, päätettiin ⁷⁾ pysyttää edelleen siirtomäärärahana kolmen vuoden ajan v:n 1944 alusta lukien sekä muuttaa v:n 1943 talousarvion saman pääluokan ja luvun määräraha Työkalusorvi, 100 000 mk, siirtomäärärahaksi samoin v:n 1944 alusta lukien.

Kaasulaitoksen seuraavia v:n 1943 määrärahoja päätettiin ⁸⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Kaasulaitos sisältyviä hallintomäärärahoja Osuus hallituksen menoista 1 163: 25 mk ja Tarverahat 137 000 mk, kassa- ja

¹⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 240 §. — ²⁾ S:n 11 p. lokak. 369 §. — ³⁾ S:n 16 p. helmik. 105 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. syysk. 325 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. maalisk. 118 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. syysk. 327 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 42 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. helmik. 106 §.